EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 30.06.2004
KOM(2004) 448 lõplik

2004/0137 (COD)

C6-0143/04

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

rahandussüsteemi rahapesuks, sealhulgas terrorismi rahastamiseks, kasutamise vältimise kohta

(esitanud komisjon)

SELETUSKIRI

Kokkuvõte

Ühenduse jõupingutused rahapesuga võitlemisel kajastuvad 1991. ja 2001. aasta direktiivides. 1991. aasta direktiiv oli suurel määral kooskõlas rahapesuvastase töökonna (FATF - *Financial Action Task Force on Money Laundering*) soovitustega, mis on selles valdkonnas ülemaailmseks standardiks.

1991. aasta direktiiv määratles rahapesu seoses uimastikuritegudega ja kehtestas kohustused ainult rahandussektori suhtes. 2001. aasta muudatus laiendas direktiivi reguleerimisala nii kuritegude kui direktiiviga hõlmatud kutsealade ja tegevuste suhtes.

2001. aasta direktiiv jättis lahtiseks raskete õigusrikkumiste täpse määratluse ja kutsus komisjoni üles esitama 2004. aastal sellel teemal täiendava ettepaneku.

Juunis 2003 muutis FATF oma soovitusi, mis nüüd hõlmavad ka terrorismi rahastamist. Käesolev direktiivi ettepanek viitab selgelt võitlusele terrorismi rahastamisega ning näeb ette muutused, mis arvestaksid muudatusi FATFi neljakümnes soovituses.

Sissejuhatus

Ühenduse jõupingutustele rahapesu (kurjategijate püüded varjata kuritegelikul teel saadud tulu ebaseaduslikku päritolu) vältimiseks ja takistamiseks pandi alus nõukogu direktiiviga 91/308/EMÜ rahandussüsteemi rahapesu eesmärgil kasutamise vältimise kohta.

1991. aasta direktiiv võttis eriti tähelepanelikult arvesse ülemaailmset rahapesuvastast võitlust juhtiva rahvusvahelise organi FATF (*Financial Action Task Force on Money Laundering*) neljakümmet soovitust.

1991. aasta direktiiv nõudis, et liikmesriigid keelaksid uimastikuritegevusest saadud tulu pesu, kohustaksid oma rahandussektorit tuvastama oma klientide isikuid, säilitama dokumentatsiooni, võtma kasutusele sisekontrolli meetmed ja teatama rahapesukahtlusest pädevatele asutustele.

Peagi leiti, et piirdumine uimastikuritegevusest saadud tuluga ei ole õigustatud. Samuti ilmnes, et kontrolli tugevdamine rahandussektoris on sundinud rahapesus osalejaid otsima rahapesuks muid võimalusi.

1999. aastal esitas komisjon ettepaneku laiendada direktiivi rakendusala kriminaalkuritegude osas ja kohaldada direktiivi lisaks finantstegevustele ka muude ohustatud tegevuste ja kutsealade suhtes.

Kõnealust direktiivi muudeti 4. detsembril 2001. aastal vastu võetud direktiiviga 2001/97/EÜ. See oli suures osas kooskõlas komisjoni ettepanekuga, mis puudutas direktiivi kohaldamist lisaks finantstegevusele ka teiste tegevuste ja kutsealade suhtes. Kuritegude osas otsustasid kaasseadusandjad hõlmata rasketest õigusrikkumistest saadud tulu pesu. Sellise määratlusega osutati õigusrikkumistele, millest tulenes ”oluline tulu” või mis on „karistatavad pikaajalise vanglakaristusega”. Artikli 1 osas E sätestati, et “liikmesriigid muudavad enne 15. detsembrit 2004 käesolevas taandes esitatud määratlust nii, et see vastaks ühismeetmes 98/699/JSK

sätestatud raske kuriteo määratlusele" ja komisjoni kutsuti üles esitama asjakohast ettepanekut.

Ehkki terrorismi rahastamisele otseselt ei viidatud, leppisid liikmesriigid kokku, et raskete õigusrikkumiste mõiste peaks hõlmama ka kõiki terrorismi rahastamisega seotud õigusrikkumisi. Uues ettepanekus viidatakse selgelt terrorismi ja terrorismi rahastamise hõlmamisele.

Juunis 2003 nõustus FATF neljakümne soovituse põhjaliku muutmisega, et võtta arvesse omandatud kogemusi ning vajadust võtta nähtusega tõhusamalt võitlemiseks tugevdatud meetmeid.

Mitmes valdkonnas muutis FATF oma soovitusi oluliselt põhjalikumaks, eelkõige klientide isikute tõendamise ja isikusamasuse tuvastamise osas, selliste olukordade osas, mille puhul suurem rahapesuoht õigustab tugevdatud meetmeid ning samuti selliste olukordade osas, mille puhul madalam riskiaste õigustab leebemaid kontrollimeetmeid.

Liikmesriigid ja komisjon usuvad, et FATFi muudetud neljakümne soovituse kohaldamist tuleks ELi tasandil kooskõlastada.

Selguse huvides on otsustatud olemasolev direktiiv kehtetuks tunnistada ja koostada uut iseseisvat teksti sisaldav ettepanek. Komisjoni lähtepunktiks on, et uus direktiiv peaks põhinema ühenduse õigustikul ning et olemasolevaid sätteid ei tuleks tarbetult kahtluse alla seada, eelkõige kutsealade käsitlemise osas.

Kontaktkomitee kaotab oma õigusliku aluse ühenduses ja tuleb asutada uus komitee. Komisjonile tuleks usaldada piiratud rakendusvolitused teatavates tehnilistes valdkondades ja selle juures peaks teda abistama uus rahapesu vältimise komitee kooskõlas otsuse 1999/468/EÜ sätetega.

Selgitavad märkused ettepaneku artiklite kohta

Artikkel 1

Käesoleva direktiivi määratluse kohaselt peaks rahapesu olema kriminaalkuritegu. Kriminaalõiguse sanktsioonide kohaldamine on tõhususe tagamiseks möödapääsmatult vajalik.

Tehakse ettepanek rahapesu uue määratluse kohta, mis hõlmaks selgelt ka terrorismi rahastamist. Direktiivi pealkirjas viidatakse "rahandussüsteemi kasutamisele rahapesuks, sealhulgas terrorismi rahastamiseks". Seadusliku vara kasutamist terrorismi rahastamiseks vaadeldakse nüüd rahapesu mõiste alla kuuluvana. Kõik edasised viited rahapesule hõlmavad seega ka terrorismi rahastamist.

Artikkel 2

Uus ettepanek püüab täita teatavaid lünki direktiivi reguleerimisalas ning järgida FATFi muudetud neljakümmet soovitust. Selles viidatakse selgelt usaldus- ja äriteenuste pakkujatele ning samuti elukindlustusvahendajatele.

Tehakse ettepanek, et käesolevat direktiivi tuleks kohaldada kõigi isikute suhtes, kes tegutsevad kaubanduses või osutavad teenuseid ning võtavad vastu teatavat taset ületavaid sularahamakseid.

Artikkel 3

Selles artiklis esitatud mõisted asendavad kõiki varasema direktiivi mõisteid. Selles muudetakse teatavaid mõisteid vähemal või suuremal määral ja lisatakse ka uusi mõisteid.

Finantseerimisasutuse mõistet muudetakse kooskõlas FATFi kasutatud lähenemisviisiga. Finantseerimisasutustena vaadeldakse kõiki teatavat laadi finantstegevusega tegelevaid ettevõtteid, ent väga madala riskiastmega olukordades on liikmesriikidel lubatud jätta direktiivi sätted kohaldamata.

Lisaks määratletakse kindlustusvahendajate, terrorismi, tegelikult tulusaava omaniku, usaldus- ja äriteenuste pakkujate, poliitiliselt silmapaistvate isikute, rahapesu andmebüroo, ärisuhte ja varipankade mõisted.

Kõige põhjalikumalt muudetakse kuritegeliku tegevuse mõistet. Terrorismi käsitletakse eraldi lõigus ning hõlmata tuleks kõik rasked õigusrikkumised vastavalt asjakohases kolmanda samba dokumendis esitatud määratlusele. See aitab kujundada välja ühtsemat lähenemisviisi, ehkki täpne reguleerimisala igas liikmesriigis sõltub jätkuvalt asjakohasest siseriiklikust kriminaalkoodeksist.

Artikkel 5

1991. aasta direktiiv nägi ette klientide isikute tõendamist "ärisuhte loomise ajal" ning ei käsitlenud täpsemalt juba olemasolevaid suhteid. Uus tekst sätestab FATFi soovituste alusel selgelt, et krediidi- ja finantseerimisasutustes ei tohi olla anonüümseid kontosid.

Artiklid 6 ja 7

Need artiklid tegelevad üksikasjalikult meetmetega, mida asutused ja isikud, kelle suhtes direktiivi kohaldatakse, peavad oma klientide ning nende finants- ja äritegevuse tundmiseks võtma. Uued sätted ei erine oluliselt varasema direktiivi sätetest. Kooskõlas FATFi muudetud soovitustega sisaldab uus ettepanek siiski üksikasjalikumaid nõudeid. Sätestatakse, et nimetatud toimingute läbiviimisel võib lähtuda riskiastme suurusest.

Varasema direktiivi üsna üldsõnalist nõuet tegelikult tulusaava omaniku kindlakstegemiseks ei peeta enam piisavaks. Isikud ja asutused, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi sätteid, peaksid olema veendunud, et nad on kõigil juhtudel selgitanud tegelikult tulusaava omaniku selle mõiste selge määratluse alusel. Ebatavaliselt keerukate või läbipaistmatute olukordade puhul on vaja olla eriti valvas.

Artikkel 8

Põhimõtteks on küll, et klientide isikud tuleks tõendada ja isikusamasus tuvastada enne ärisuhte loomist, kuid nüüd nähakse ette, et ärisuhet võib alustada ka ajal, mil kliendi isiku tõendamise toimingud veel kestavad. Sellega lahendatakse probleem, mille on tõstatanud eelkõige asjaomaste kutsealade esindajad. Samas sätestatakse nüüd selgelt, et kui kliendi isikut ei suudeta rahuldaval viisil lõplikult tõendada, tuleb suhe lõpetada. Rahapesuohu korral tuleks põhjalikult kontrollida ka vanu kontosid ja suhteid.

Artikkel 9

Artiklis esitatakse 2001. aasta direktiivi kasiinode suhtes kohaldatavad sätted klientide isikute tõendamise osas.

Artikkel 10

Artikkel, mida kohaldatakse asjaomase liikmesriigi valikul, sätestab lihtsustatud kliendikontrolli mõiste, mida tuleks rakendada selgelt madala rahapesuriskiga juhtudel ning toob asjaomaseid näiteid. Kooskõla tagamiseks nähakse artiklites 37 ja 38 ette, et komisjon võtab uue komitee abil vastu rakendusmeetmed kriteeriumide kehtestamiseks madala rahapesuriskiga olukordade kindlakstegemiseks.

Artikkel 11

Samuti esineb juhtumeid, mille puhul rahapesurisk on selgelt kõrgem ning millesse tuleb suhtuda eriti tähelepanelikult. Artiklis määratletakse vähemalt kolm sellist juhtumit: olukorrad, mille puhul ei esine otsekontakti kliendiga, piiriülesed korrespondentpangasuhted ja suhted poliitiliselt silmapaistvate isikutega. Ka siin peaks komisjon uue komitee abiga olema suuteline võtma vastu rakendusmeetmed kriteeriumide kehtestamiseks teiste selliste olukordade kindlakstegemiseks, mille puhul on vaja rakendada tugevdatud kliendikontrolli.

Artiklid 12–16

Kliendi isiku tõendamise toimingute tarbetu kordamine võib olla seaduslikule äri- või kutsetegevusele takistuseks. Siia kuuluvad näiteks juhtumid, mille puhul klient suunatakse ühest pangast või ühe juristi juurest teise panka või teise juristi juurde. Teatavate kaitsemeetmete rakendamise korral ei peaks selliste klientide vastuvõtmisel olema vaja nende isikut uuesti tõendada.

Artikkel 17

Artiklis esitatakse varasema direktiivi sätted, millega kehtestatakse kõrgendatud tähelepanelikkuse nõue keerukate või ebatavaliste tehingute puhul. Kasulikke juhiseid saab FATFi töödest rahapesusuundumuste ja -tehnikate alal.

Artiklid 18–22

Nendes kahtlastest tehingutest teatamist puudutavates artiklites viidatakse selgelt rahapesu andmebüroole kui selliste teadete vastuvõtmise ja töötlemise eest vastutavale organile. Rahapesu andmebüroo määratlus pärineb nõukogu 17. oktoobri 2000. aasta raamotsusest 2000/642/JSK.

Juriidiliste ja teiste kutsealade puhul rakendatav teatamise kord ning asjaomased kaitsemeetmed võetakse muutusteta üle 2001. aasta direktiivist.

Artikkel 23

Kinnitatakse, et rahapesukahtlusest teatamist ei käsitleta kriminaal- ega tsiviilõiguses konfidentsiaalsuskohustuse rikkumisena. Viide teatamisele „heas usus“ asendatakse viitega teatamisele selle direktiivi sätete alusel.

Artikkel 24

Siin on tegemist uue sättega. Komisjonile on teada, et töötajaid on ähvardatud, kui on selgunud nende osa pädevatele asutustele esitatud teadetes, mis on viinud uurimiseni või süüdistuse esitamiseni. See direktiiv ei saa küll muuta liikmesriikide kohtu- või vastutusele võtmise menetlusi, kuid artikli eesmärgiks on juhtida liikmesriikide tähelepanu nimetatud tõsisele probleemile, arvestades probleemi mõju direktiivi sätete tõhususele. Nad peaksid tegema oma volituste piires kõik, et vältida töötajate ähvardamist või tagakiusamist.

Artikkel 25

Asjaomast klienti ei tohiks kahtlasest tehingust teatamisest teavitada. Liikmesriikidele ei pakuta enam võimalust lubada juriidiliste nõustajatena tegutsevate kutsealade esindajatel oma kliente teatamisest teavitada, kuna see ei ole kooskõlas FATFi muudetud neljakümne soovitusega. Siiski sätestatakse, et kui juriidilised nõustajad püüavad veenda oma klienti ebaseaduslikust tegevusest loobuma, ei käsitleda seda kliendi hoiatamise keelu rikkumisena.

Artiklid 26–29

Artikkel 26 kinnitab kehtivat kohustust säilitada dokumente vähemalt viie aasta jooksul. Artiklis 27 nõutakse krediidi- ja finantseerimisasutustelt, kelle suhtes direktiivi sätteid kohaldatakse, et nad rakendaksid direktiivis sätestatud kohustusi klientide isikute tõendamise suhtes võimalikult suures ulatuses ka oma väljaspool ELi paiknevates filiaalides ja tütarettevõtetes. Artiklis 28 sätestatakse, et ELi krediidi- ja finantseerimisasutused peavad olema suutelised täielikult ja kiiresti vastama rahapesu andmebüroo või teiste pädevate asutuste päringutele oma ärisuhete kohta teatavate juriidiliste või füüsiliste isikutega. Ehkki komisjon ei tee selles etapis ettepanekut kohustusliku pangakontode registri avamiseks kõigis liikmesriikides, mainitakse uues ettepanekus seda eesmärki, mille saavutamise võimalused jäetakse liikmesriikide otsustada. Komisjon jälgib selle sätte mõju. Artiklis 29 nõutakse, et liikmesriigid koguksid asjaomast statistikat, eelkõige selle kohta, mida on tehtud ja milliseid tulemusi saavutatud seoses kahtlastest tehingutest teatamisega. Selline teave ja samuti artiklis 31 osutatud tagasiside võib olla motiveerivaks teguriks asutustele ja isikutele, kelle suhtes käesoleva direktiivi sätteid kohaldatakse, ja aidata neil välja töötada tõhusamaid toiminguid.

Artiklid 32 ja 33

Artiklites nõutakse valuutavahetusasutuste ning usaldus- ja äriteenuste pakkujate suhtes litsentsimis- või registreerimiskohustuse kehtestamist ja kasiinode litsentsimist. Liikmesriigid peavad oma pädevatelt asutustelt nõudma, et need kontrolliksid kõigi asutuste ja isikute, kelle suhtes direktiivi sätteid kohaldatakse, tegevuse vastavust direktiivi sätetele.

Artiklid 34–36

Siin käsitletakse sanktsioone. Rahapesu ja terrorismi rahastamise korral kohaldatavaid sanktsioone on teataval määral juba ühtlustatud nõukogu raamotsusega 2001/500/JSK rahapesu kohta ja nõukogu raamotsusega 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta. Artiklis 34 nõutakse, et liikmesriigid kohaldaksid direktiivi alusel vastuvõetud siseriiklike rakendusmeetmete rikkumise korral sobivaid karistusi. Artiklid 35 ja 36 käsitlevad juriidilise isiku vastutust.

Artiklid 37 ja 38

Artiklis 37 määratletakse valdkonnad, milles komisjon võib vastu võtta rakendusmeetmeid otsuses 1999/468/EÜ sätestatud komiteemenetluse alusel, et võtta arvesse tehnilist arengut ja tagada direktiivi ühtne rakendamine.

Artiklis 38 sätestatakse uus rahapesu vältimise komitee, mis asendab vana kontaktkomiteed. Komisjon peaks uue komitee abil võtma vastu artiklis 37 osutatud rakendusmeetmed.

Artiklid 39–41

Artiklis 39 sätestatakse kohustus esitada regulaarseid rakendamise aruandeid. Artiklis 40 tunnistatakse varasem direktiiv kehtetuks ja viidatakse lisas esitatud vastavustabelile. Artiklis 41 nähakse ette 12-kuuline rakendusperiood.

2004/0137 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

rahandussüsteemi rahapesuks, sealhulgas terrorismi rahastamiseks, kasutamise vältimise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 47 lõike 2 esimest ja kolmandat lauset ning artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,[1]

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,[2]

tegutsedes asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras[3]

ning arvestades järgmist:

(1) Võitlus rahapesuga on üks tõhusamaid vahendeid organiseeritud kuritegevusega võitlemiseks. Lisaks kriminaalõigusel põhinevale lähenemisele saab rahapesu tulemuslikult vältida ka rahandussüsteemi kaudu.

(2) Kurjategijate ja nende kaasosaliste püüded varjata kuritegelikul teel saadud tulu päritolu või kasutada seaduslikku raha terrorismi rahastamiseks võivad tõsiselt ohustada krediidi- ja finantseerimisasutuste usaldusväärsust, ühtsust ja stabiilsust ning kõigutada usaldust rahandussüsteemi suhtes üldiselt. Et liikmesriigid ei võtaks oma rahandussüsteeme kaitsvaid meetmeid, mis võiks häirida siseturu toimimist, on vajalik ühenduse tegevus sellel valdkonnas.

(3) Kui ühenduse tasandil ei võeta teatavaid kooskõlastusmeetmeid, võivad rahapesuga tegelejad püüda oma kuritegeliku tegevuse hõlbustamiseks ära kasutada ühtse finantspiirkonnaga kaasnevat kapitali liikumise ja finantsteenuste osutamise vabadust.

(4) Nende probleemide lahendamiseks võeti vastu nõukogu 10. juuni 1991. aasta direktiiv 91/308/EMÜ rahandussüsteemi rahapesuks kasutamise vältimise kohta4. Selles nõuti, et liikmesriigid keelaksid rahapesu ja kohustaksid rahandussektorit, mis hõlmab

---

1 ELT C ..., ..., lk ....
2 ELT C ..., ..., lk ....
3 ELT C ..., ..., lk ....
4 EÜT L 166, 28.6.1991, lk 77. Muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/97/EÜ (EÜT L 344, 28.12.2001, lk 76)

krediidiasutusi ja mitmesuguseid teisi finantseerimisasutusi, tõendama oma klientide isikuid, säilitama asjakohased dokumendid, kehtestama sisekorra töötajate väljaõppeks ja rahapesu vastu võitlemiseks ning teatama mis tahes rahapesutunnustega juhtumitest pädevatele asutustele.

(5) Rahapesu toimub tavaliselt rahvusvahelisel tasandil, sest sel viisil saab paremini varjata vahendite kuritegelikku päritolu. Üksnes siseriiklikul tasandil vastu võetavatel meetmetel või ka ühenduse tasandil vastu võetavatel meetmetel, milles ei peeta silmas rahvusvahelist kooskõlastamist ja koostööd, oleks väga piiratud mõju. Kõik ühenduse poolt käesolevas valdkonnas võetavad meetmed peaksid olema kooskõlas muudes rahvusvahelistes organisatsioonides võetavate meetmetega. Ühenduse meetmed peaksid jätkuvalt võtma arvesse eelkõige juhtiva rahvusvahelise rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastase organi, rahapesuvastase töökonna (Financial Action Task Force on Money Laundering), edaspidi „FATF“, neljakümmet soovitust. Kuna FATFi neljakümmet soovitust 2003. aastal oluliselt muudeti ja täiendati, tuleks ühenduse direktiiv viia selle uue rahvusvahelise standardiga vastavusse.

(6) Teenustekaubanduse üldleping (GATS) lubab liikmetel võtta meetmeid, mida on vaja kõlbluse kaitsmiseks ja pettuse vältimiseks, ning ettevaatusmeetmeid, mida on vaja muu hulgas rahandussüsteemi stabiilsuse ja terviklikkuse tagamiseks.

(7) Ehkki algselt määratleti rahapesu mõistet vaid uimastikuritegudega seoses, saab viimastel aastatel täheldada suundumust rahapesu tunduvalt laiemaks määratlemiseks, nii et see hõlmaks suuremat hulka põhilisi või kaasnevaid õigusrikkumisi. Põhiliste õigusrikkumiste hulga suurendamine hõlbustab kahtlastest tehingutest teatamist ja rahvusvahelist koostööd selles vallas. Seetõttu tuleks raske kuriteo mõiste viia vastavusse raske kuriteo mõistega, mis määratleti nõukogu 26. juuni 2001. aasta raamotsuses 2001/500/JSK rahapesu ning kuriteovahendite ja kuritegeliku teel saadud tulu kindlakstegemise, uurimise, blokeerimise, arestimise ning konfiskeerimise kohta5.

(8) Lisaks tuleks rahapesu mõistega seotud kuritegelikku tegevust laiendada nii, et hõlmatud oleks ka võitlus terrorismi ja terrorismi rahastamise vastu. Rahandussüsteemi väärkasutamine kuritegelikku päritolu või isegi seadusliku raha suunamiseks terrorismi toetuseks ohustab selgelt rahandussüsteemi terviklikkust, nõuetekohast toimimist, mainet ja stabiilsust. Seetõttu tuleks rahapesu mõistet muuta, et see ei hõlmaks ainult kuritegelikust tegevusest saadud raha kasutamist, vaid ka seadusliku raha või vara kogumist terrorismi toetuseks. Lisaks peaks terrorism kuuluma raskete kuritegude loetellu.

(9) (8a) Üldine kohustus tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate sanktsioonide võtmiseks koos artiklis 1 ettenähtud kuritegelikuks tunnistamise nõudega tähendab, et kliendi isiku tõendamise, dokumentide säilitamise ja rahapesuga seotud kahtlastest tehingutest teatamise kohustuse täitmatajätmise eest tuleks füüsiliste isikute suhtes rakendada kriminaalkaristusi, kuna selliseid isikuid tuleb vaadata kui rahapesus osalejaid.

---

5 EÜT L 182, 5.7.2001, lk 1

(10) Kuigi direktiiv 91/308/EMÜ sisaldas kohustust klientide isikute tõendamiseks, ei sätestanud see piisavalt üksikasjalikult asjakohaseid menetlusi. Arvestades selle aspekti olulisust rahapesu vältimise juures, on asjakohane kehtestada, vastavalt uutele rahvusvahelistele standarditele, konkreetsemaid ja üksikasjalikumaid sätteid kliendi ja muu tulusaava omaniku isiku tõendamise ja isikusamasuse tuvastamise osas. Seetõttu on väga oluline täpselt määratleda "tegelikult tulusaav omanik".

(11) Ainult rahapesu keelamisest rahapesu, sealhulgas terrorismi rahastamise, tõhusaks vältimiseks ei piisa ning tuleb kehtestada kriminaalõiguslikud sanktsioonid. Seega peaks ühenduse õigusaktides rahapesu käsitletama kriminaalkorras karistatava teona.

(12) Kuna rahandussektori kontrolli rangemaks muutudes otsitakse alternatiivseid meetodeid kuritegevuslike tulude päritolu varjamiseks, tuleks rahapesu vastaseid kohustusi laiendada ka elukindlustuse vahendajatele ning usaldus- ja äriteenuste pakkujatele.

(13) Muudetud kujul kohaldab direktiiv 91/308/EMÜ rahapesuvastast korda ka notarite ja sõltumatutel juriidilistel ametikohtadel töötajate suhtes. See korraldus peaks muutmata kujul sisalduma ka uues direktiivis. direktiivi sätteid tuleks kohaldada liikmesriikide määratletud notarite ja sõltumatutel juriidilistel ametikohtadel töötajate suhtes, kuivõrd need osalevad finantstehingutes või ettevõtete äritehingutes, sealhulgas maksunõustamine, mille puhul on suurim oht, et nende õigusnõustajate teenuseid võidakse ära kasutada kuritegevusest saadud tulu pesemiseks.

(14) Siiski ei oleks asjakohane direktiivi alusel kohustada seaduslikult tunnustatud ja kontrollitavate õigusnõu andvate kutsealade sõltumatuid esindajaid, näiteks advokaate, teatama rahapesu kahtlusest, kui nad selgitavad kliendi õiguslikku olukorda või esindavad klienti kohtumenetluses. Enne kohtumenetlust, selle käigus või pärast seda või kliendi õigusliku olukorra selgitamisel saadud teabe osas tuleb teha erand teatamiskohustusest. Seetõttu kehtib õigusnõustamisel ametisaladuse hoidmise kohustus, välja arvatud juhul, kui õigusnõustaja osaleb rahapesus või õigusnõu antakse rahapesu eesmärgil või kui advokaat teab, et klient soovib õigusnõu rahapesu eesmärgil.

(15) Direktiiviga hõlmatud kutsealade esindajate poolt osutatavaid otseselt võrreldavaid teenuseid tuleb käsitleda ühtmoodi. Inimõiguste ja põhivabaduste kaitse Euroopa konventsioonis ja Euroopa Liidu lepingus sätestatud õiguste kaitsmiseks ei tohiks teabe suhtes, mida audiitorid, välisraamatupidajad ja maksunõustajad, kes võivad mõnes liikmesriigis kaitsta või esindada klienti kohtumenetluses või selgitada kliendi õiguslikku olukorda, saavad kõnealuste ülesannete täitmisel, kohaldada direktiivijärgset teatamiskohustust.

(16) Tuleb tunnistada, et rahapesu ja terrorismi rahastamise oht ei ole kõikides olukordades võrdne. Vastavalt riskipõhisele lähenemisele peaks ühenduse õigusaktidesse sisse viima põhimõtte, mis võimaldaks sobivatel juhtudel rakendada lihtsustatud kliendikontrolli.

(17) Samuti peaks ühenduse õigusaktides tunnistama, et teatavate olukordadega kaasneb suurem rahapesu ja terrorismi rahastamise oht; ehkki kõikide klientide isik ja äriprofiil tuleb tuvastada, on teatavatel juhtudel vaja rakendada eriti põhjalikku kliendi isiku tõendamise ja isikusamasuse tuvastamise korda.

(18) Arvestades, et see kehtib eriti ärisuhete kohta isikutega, kes on või on olnud kõrgel ühiskondlikul ametikohal, eelkõige isikutega, kes pärinevad riikidest, kus korruptsioon on laialt levinud, kujutavad sellised suhted endast tõsist ohtu rahandussektori mainele ja/või õiguslikku riski. Kõrgendatud tähelepanu sellistel juhtudel õigustab ka rahvusvaheline korruptsioonivastane võitlus.

(19) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlus.6

(20) Kuna käesoleva direktiivi rakendamiseks ette nähtud meetmed on üldmeetmed eespool nimetatud nõukogu otsuse artiklis 2 määratletud tähenduses, siis tuleks nende vastuvõtmisel kasutada selle otsuse artiklis 5 ette nähtud regulatiivkomitee menetlust. Sel eesmärgil tuleb asutada uus rahapesu vältimise komitee, mis asendaks direktiiviga 91/308/EMÜ asutatud rahapesu kontaktkomiteed.

(21) Et vältida kliendi isiku tõendamise kordumist, mis viiks viivitusteni ja ebatõhususele rahvusvahelistes äritehingutes, on asjakohane sobivaid kaitsemeetmeid kasutades lubada suhete loomist klientidega, kelle isik on tõendatud mujal.

(22) Kahtlastest tehingutest tuleb teatada rahapesuga võitlemise eest vastutavatele asutustele. Sellistele asutustele viidatakse nüüd üldiselt kui rahapesu andmebüroodele ja seda terminit tuleks kasutada ka käesolevas direktiivis. Kõigis liikmesriikides peab olema rahapesu andmebüroo ja peab olema selge, et teatada tuleb ka rahapesu katsetest.

(23) On esinenud juhtumeid, kus töötajaid, kes on teatanud oma rahapesukahtlustest, on ähvardatud või ahistatud. Ehkki see direktiiv ei saa sekkuda liikmesriikide kohtumenetlusse, on tegemist väga olulise probleemiga rahapesuvastase süsteemi tõhususe tagamises. Liikmesriigid peaksid olema sellest probleemist teadlikud ja tegema kõik, mis nende võimuses, et töötajaid sellise ahistamise eest kaitsta.

(24) Rahapesu ja terrorismi rahastamine on rahvusvahelised probleemid ja püüded nendega võidelda peaksid olema globaalsed. Kolmandates riikides, kus ühenduse krediidi- ja finantseerimisasutustel on filiaale ja tütarettevõtteid ja kus selle valdkonna õigusaktid on puudulikud, tuleb selleks, et vältida väga erinevate standardite rakendamist ühes asutuses või asutuste rühmas, lähtuda ühenduse standarditest või juhul, kui see pole võimalik, teavitada ettevõtte päritolumaaks oleva liikmesriigi pädevaid asutusi.

(25) On oluline, et krediidi- ja finantseerimisasutused oleksid võimelised kiiresti vastama asutuste teabepäringutele selle kohta, kas neil on ärisuhteid nimetatud isikutega.

(26) Et säilitada asjaomaste asutuste ja teiste, kelle suhtes kohaldatakse ühenduse selle valdkonna õigusakte, koostöövalmidus, tuleb neile vajadusel anda tagasisidet teatamiste kasulikkuse ja tulemuste kohta. Et seda võimaldada ning et analüüsida oma rahapesuvastaste süsteemide tõhusust, peavad liikmesriigid koguma ja täiendama asjakohast statistikat.

---

6 EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

(27) Rahapesuvastase võitluse olulisus peab viima selleni, et liikmesriigid kehtestavad siseriiklikes õigusaktides tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad sanktsioonid neile, kes rikuvad käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud siseriiklikke sätteid. Kuna keerulistes rahapesuoperatsioonides osalevad sageli juriidilised isikud, tuleb sanktsioone rakendada ka juriidiliste isikute tegevuse suhtes.

(28) Vajaduse tõttu teha direktiivis 91/308/EMÜ olulisi muudatusi tuleb see selguse mõttes asendada.

(29) Kuna liikmesriigid üksi ei saa täiel määral täita käesoleva direktiivi eesmärke, mis meetmete ulatuse ja mõju tõttu on paremini saavutatavad ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale sellest, mis on vajalik nimetatud eesmärkide saavutamiseks.

(30) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

Sisu, reguleerimisala ja mõisted

Artikkel 1

1. Liikmesriigid tagavad, et rahapesu on kuritegu.

2. Käesoleva direktiivi raames käsitletakse rahapesuna järgmist ettekavatsetud tegevust:

a) vara muundamine või ülekandmine, kui on teada, et selline vara on saadud kuritegelikust tegevusest või selles osalemisest, eesmärgiga varjata või hoida saladuses vara ebaseaduslikku päritolu või abistada kuritegelikus tegevuses osalenud isikut, et ta saaks hoiduda oma tegude õiguslikest tagajärgedest;

b) vara tõelise olemuse, päritolu, asukoha, käsutamisviisi, ümberpaigutamise, omandiõiguse või muude varaga seotud õiguste varjamine või saladuses hoidmine, kui on teada, et selline vara on saadud kuritegelikust tegevusest või selles osalemisest;

c) vara omandamine, valdamine või kasutamine, kui selle saamisel on teada, et selline vara on saadud kuritegelikust tegevusest või selles osalemisest;

d) seadusliku vara hankimine või kogumine ükskõik mis viisil, kui seda vara kavatsetakse kasutada osaliselt või täielikult terrorismi toetuseks või kui teatakse sellisest kavatsusest;

e) eelnevates taanetes nimetatud tegudes osalemine, kokkuleppimine nende toimepanemises, nende toimepanemise katsed ning nendele kaasaaitamine ja kihutamine või nende soodustamine või nendeks nõuandmine.

Teadmist, kavatsust või eesmärki, mis kuuluvad esimeses punktis nimetatud tegude koosseisu, võib tuletada teo objektiivsete tegelike asjaolude põhjal.

Rahapesuga on tegemist ka juhul, kui tegevus, mille tulemusel saadi rahapesus kasutatav vara, toimus mõne teise liikmesriigi või kolmanda riigi territooriumil.

Artikkel 2

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse järgmiste asutuste ja isikute suhtes:

(1) krediidiasutused;

(2) finantseerimisasutused;

(3) järgmised juriidilised või füüsilised isikud nende kutsetegevuse osas:

a) audiitorid, välisraamatupidajad ja maksunõustajad;

b) notarid ja teised sõltumatutel juriidilistel ametikohtadel töötajad, kui nad osalevad oma kliendi heaks või tema nimel mõnes finants- või kinnisvaratehingus või aitavad kliendil ellu viia või planeerida tehingut, mis puudutab:

i) kinnisvara või majandusüksuste ostu ja müüki;

ii) kliendi raha, väärtpaberite või muu vara haldamist;

iii) panga-, hoiu- või väärtpaberikontode avamist või haldamist;

iv) äriühingute asutamiseks, tegevuseks või juhtimiseks vajalike vahendite hankimist;

v) usaldusühingute, muude äriühingute või sarnaste üksuste asutamist, tegevust või juhtimist;

c) usaldus- või äriteenuste pakkujad, kes ei kuulu alapunktide a või b alla;

d) kindlustusvahendajad, kui nad tegelevad elukindlustuse ja teiste investeeringutega seotud kindlustuse liikidega;

e) kinnisvaraagendid;

f) teised kaubanduses tegutsevad või teenuseid pakkuvad isikud, kui sooritatakse sularahamakse vähemalt 15 000 euro väärtuses, olenemata sellest, kas tehing sooritatakse ühekordse maksena või erinevate maksetena, mis näivad olevat seotud;

g) kasiinod.

2. Liikmesriigid võivad otsustada direktiivi mitte kohaldada finantseerimisasutuste puhul, mis osalevad finantstegevuses väga piiratud mahus või üksikutel juhtudel ja mille puhul rahapesuoht on väike.

Artikkel 3

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

(1) *krediidiasutus* – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ[7] artikli 1 lõike 1 esimeses lõigus määratletud krediidiasutus, sealhulgas ühenduses või väljaspool seda asuva peakontoriga krediidiasutuste filiaalid, mis on määratletud kõnealuse direktiivi artikli 1 lõikes 3 ja asuvad ühenduses;

(2) *finantseerimisasutus* –

a) ettevõte, mis pole krediidiasutus ja mis viib läbi üht või mitut direktiivi 2000/12/EÜ I lisa punktides 2-12 ja punktis 14 sisalduvat tegevust, sealhulgas valuutavahetus- ja rahaülekandeasutused;

b) kindlustusfirma, kes on saanud tegevusloa Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2002/83/EÜ[8] sätestatud nõuete kohaselt, kuivõrd see tegutseb kõnealuse direktiiviga hõlmatud tegevusvaldkondades;

c) investeerimisühing Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ[9] artikli 4 lõikes 1 määratletud tähenduses;

d) ühisinvesteerimisettevõte, mis turustab oma osakuid või aktsiaid;

e) punktides a-d viidatud asutuste filiaalid, kui need asuvad ühenduses, olenemata sellest, kas nende peakontorid paiknevad ühenduses või sellest väljaspool;

(3) *kindlustusvahendaja* – kindlustusvahendaja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/92/EÜ[10]artikli 2 lõikes 3 määratletud tähenduses;

(4) *terrorism* – nõukogu raamotsuse 2002/475/JSK[11]artiklites 1–4 määratletud mis tahes õigusrikkumine;

(5) *vara* – igasugune vara, nii kehaline kui kehatu, nii kinnis- kui vallasvara, nii materiaalne kui mittemateriaalne, samuti sellise vara omandiõigust või muid selle varaga seotud õigusi tõendavad juriidilised dokumendid, sealhulgas elektroonsed või digitaalsed.

(6) *kuritegelik tegevus* – mis tahes kuritegelik osalemine raske kuriteo toimepanemisel.

(7) *rasked kuriteod* – vähemalt:

a) terrorism;

b) 1988. aasta narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastase Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni artikli 3 lõike 1 punktis a määratletud mis tahes õigusrikkumine;

---

[7] EÜT L 126, 26.5.2000, lk 1.
[8] EÜT L 345, 19.12.2002, lk 1.
[9] ELT L 145, 30.4.2004, lk 1.
[10] EÜT L 9, 15.1.2003, lk 3.
[11] EÜT L 164, 22.6.2002, lk 3.

c) ühismeetme 98/733/JSK [12]artiklis 1 määratletud kuritegelike ühenduste tegevus;

d) Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsiooni[13] artikli 1 lõikes 1 ja artiklis 2 määratletud pettused, vähemalt tõsised pettused;

e) korruptsioon;

f) kõik õigusrikkumised, mille eest määratava karistuse ülemmääraks on üle aasta kestev vabadusekaotus või vabadust piirav julgeolekumeede või nendes riikides, mille õigussüsteemides on kehtestatud õigusrikkumiste alammäär, vähemalt kuus kuud kestva vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetmega karistatavad õigusrikkumised.

(8) *tegelikult tulusaav omanik* –

a) füüsiline isik, kes lõplikult omab otseselt või kaudselt või kontrollib 10 või enamat protsenti juriidilise isiku aktsiatest või hääleõigusest või kes muul viisil omab olulist mõju sellise juriidilise isiku juhtimise üle, kes ei ole börsil ametlikult noteeritud ettevõte ja kelle suhtes ei kohaldata avalikustamisnõudeid ühenduse õigusaktide alusel ega samaväärseid rahvusvahelisi standardeid;

b) füüsiline isik, kes on otseselt või kaudselt fondi, usaldusühingu või muu sarnase õigusliku üksuse varast 10 või enama protsendi tegelik omanik või kes omab mõju võrreldava osa üle fondi, usaldusühingu või muu sarnase õigusliku üksuse varast, kui see ei ole börsil ametlikult noteeritud ettevõte ja selle suhtes ei kohaldata avalikustamisnõudeid ühenduse õigusaktide alusel ega samaväärseid rahvusvahelisi standardeid;

c) füüsiline isik, kelle nimel tehing või tegevus läbi viiakse;

(9) *usaldus- ja äriteenuste pakkujad* – mis tahes füüsiline või juriidiline isik, kes osutab ärilistel alustel kolmandatele isikutele mõnd järgmistest teenustest:

a) äriühingute või teiste juriidiliste isikute asutamine;

b) tegutsemine direktori või sekretärina äriühingus, osanikuna täisühingus või sarnasel positsioonil teiste juriidiliste isikute suhtes, samuti teise isiku määramine kõnealustele ametikohtadele;

c) asukoha või aadressi pakkumine äriühingule, täisühingule või teistele juriidilistele isikutele või üksustele;

d) tegutsemine usaldusühingu või muu õigusliku üksuse usaldusomanikuna, samuti teise isiku määramine kõnealusele positsioonile;

e)aktsionäri esindamine, samuti teise isiku määramine aktsionäri esindajaks;

(10) *poliitiliselt silmapaistvad isikud* – füüsilised isikud, kes täidavad või on täitnud olulisi avalikke funktsioone ja kelle mahukate või keeruliste finants- või äritehingutega võib

---

[12] EÜT L 351, 29.12.1998, lk 1.
[13] EÜT C 316, 27.11.1995, lk 48.

kaasneda suurem rahapesu oht, samuti selliste isikute lähisugulased või lähedased kaastöötajad;

(11) *ärisuhe* – äriline, ametialane või kaubandussuhe, millest kontakti loomise hetkel oodatakse teatavat kestvust;

(12) *varipank* – krediidiasutus, mis on asutatud sellise riigi jurisdiktsiooni all, milles tal puudub sihipärasel kontseptsioonil ja juhtimisel põhinev füüsiline olemus, ja mis pole seotud ühegi reguleeritud finantskontserniga.

Artikkel 4

Liikmesriigid võivad käesoleva direktiiviga reguleeritud valdkonnas rahapesu tõkestamiseks vastu võtta või kehtima jätta käesoleva direktiivi sätetest rangemad sätted.

II peatükk

Kliendikontroll

1. JAGU

ÜLDSÄTTED

Artikkel 5

Liikmesriigid keelavad oma krediidi- ja finantseerimisasutustel säilitada anonüümseid pangakontosid, anonüümseid arveldusraamatuid või fiktiivsetel nimedel olevaid pangakontosid.

Artikkel 6

Asutused ja isikud, kelle suhtes käesolevat direktiivi kohaldatakse, peavad rakendama klientide kontrollimisel korda, mis põhineks usaldusväärsetel sõltumatutest allikatest pärit dokumentidel, andmetel või informatsioonil, järgmistel juhtudel:

a) ärisuhte loomise ajal;

b) juhuslike tehingute sooritamisel vähemalt 15 000 euro väärtuses, sõltumata sellest, kas tehing sooritatakse ühe maksena või mitme maksena, mis näivad olevat seotud;

c) kui on olemas rahapesu kahtlus, hoolimata ükskõik millisest mööndusest, erandist või osaluskünnisest;

d) kui esineb kahtlusi varem kontrollitud kliendi isikut tõendavate andmete õigsuses või adekvaatsuses.

Artikkel 7

1. Kliendikontroll hõlmab järgmist:

a) kliendi isiku tõendamine ja isikusamasuse tuvastamine;

b) vajadusel tegeliku tulusaaja kindlakstegemine ning õigustatud meetmete võtmine tegeliku tulusaaja isikusamasuse tuvastamiseks sellises ulatuses, et asjaomane asutus või isik oleks veendunud, et ta teab, kes on tegelikult tulusaav omanik; juriidiliste isikute, usaldusühingute ning sarnaste õiguslike üksuste puhul ka õigustatud meetmete võtmine, et saada teavet kliendi omanike kohta;

c) teabe hankimine ärisuhte eesmärgi ja olemuse kohta;

d) pidev ärisuhte jälgimine, sealhulgas ärisuhte vältel teostatud tehingute kontrollimine, tagamaks, et teostatud tehingud on kooskõlas asjaomase asutuse või isiku teadmistega kliendist, tema tegevusest ja sellega seotud riskiastmest ning vajadusel ka vahendite allikaga, samuti asjaomaste dokumentide, andmete või teabe pidev ajakohastamine.

2. Asutused ja isikud, kelle suhtes käesolevat direktiivi kohaldatakse, rakendavad kõiki lõikes 1 nimetatud kliendikontrolli nõudeid, kuid võivad määrata nende meetmete ulatuse, lähtudes riskiastmest, mis sõltub kliendi, ärisuhte, toote või tehingu tüübist.

3. Direktiivi 2000/12/EÜ lisa 1 punktis 4 viidatud arveldustehingute suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega….. kehtestatud kliendi isiku tõendamise erisätteid kreeditkorraldustele ja rahaülekannetele lisatava maksjat puudutava teabe suhtes.

Artikkel 8

1. Liikmesriigid nõuavad, et asutused ja isikud, kelle suhtes käesolevat direktiivi kohaldatakse, viivad kliendikontrolli läbi enne ärisuhte loomist või selle loomise ajal ning enne tehingute läbiviimist juhuklientidega või nende ajal.

2. Liikmesriigid nõuavad, et kui asjaomane asutus või isik ei suuda täita artikli 7 lõike 1 punktides a, b ja c sätestatud nõudeid, siis ei või ta kontot avada, ärisuhet luua ega tehingut sooritada või lõpetab ärisuhte ja kaalub teatamist rahapesu andmebüroole kooskõlas artikliga 19.

3. Liikmesriigid nõuavad, et asutused ja isikud, kelle suhtes käesolevat direktiivi kohaldatakse, rakendavad kliendikontrolli mitte ainult kõigi uute klientide suhtes, vaid vajadusel ja riskiastmest sõltuvalt ka olemasolevate klientide suhtes.

Artikkel 9

1. Liikmesriigid nõuavad kõigi kasiinokülastajate isikute tõendamist ja isikusamasuse tuvastamist, kui nad ostavad või vahetavad mängužetoone vähemalt 1000 euro väärtuses.

2. Riikliku järelevalve all olevate kasiinode puhul loetakse kliendikontrolli meetmed igal juhul piisavaks, kui kliendid registreeritakse, nende isik tõendatakse ja isikusamasus

tuvastatakse koheselt kasiinosse sisenemisel või enne seda, sõltumata ostetud mängužetoonide väärtusest.

2. JAGU

LIHTSUSTATUD KLIENDIKONTROLL

Artikkel 10

1. Erandina artiklitest 6 ja 7 ning artikli 8 lõikest 2 võivad liikmesriigid lubada asutustel ja isikutel, kelle suhtes käesolevat direktiivi kohaldatakse, jätta kliendikontrolli meetmed võtmata madala rahapesuriskiga klientide suhtes, nagu näiteks:

a) liikmesriikide või kolmandate riikide krediidi- ja finantseerimisasutused, kui nende suhtes kohaldatakse rahvusvahelistele standarditele vastavaid rahapesu vastu võitlemise nõudeid ning jälgitakse nende nõuete täitmist;

b) börsil noteeritud äriühingud, kelle väärtpaberitega kaubeldakse reguleeritud turul direktiivis 2004/39/EMÜ määratletud tähenduses, ühes või mitmes liikmesriigis ja börsil noteeritud äriühingud kolmandatest riikidest, mille suhtes kohaldatakse avalikustamisnõudeid, mis on kooskõlas ühenduse õigusaktidega;

c) liikmesriikide või kolmandate riikide notarite ja teiste sõltumatutel juriidilistel ametikohtadel töötajate valduses olevate ühiskontode tegelikud tulusaajad, kui nende suhtes kohaldatakse rahvusvahelistele standarditele vastavaid rahapesu vältimise nõudeid ning jälgitakse nende nõuete täitmist.

2. Liikmesriigid ja komisjon teatavad üksteisele juhtudest, mille puhul nad leiavad, et kolmas riik ei vasta lõike 1 punktides a, b või c sätestatud tingimustele.

3. Erandina artiklitest 6 ja 7 ning artikli 8 lõikest 2 võivad liikmesriigid lubada asutustel ja isikutel, kelle suhtes käesolevat direktiivi kohaldatakse, jätta kliendikontrolli meetmed võtmata madala rahapesuriskiga toodete ja teenuste suhtes, nagu näiteks:

a) elukindlustuse poliisid, mille puhul aastane kindlustusmakse ei ületa 1000 eurot või kui ühekordne makse ei ületa 2500 eurot;

b) pensioniskeemide kindlustuspoliisid, kui need ei sisalda tagasiostuklauslit ning neid ei saa kasutada laenutagatisena;

c) töötajatele väljateenitud aastate pensioni või muid sarnaseid pensionihüvitisi võimaldav skeem, mille puhul kindlustusmaksed arvatakse palgast maha ning pensioniskeemi tingimused ei võimalda skeemis osaleja huvide loovutamist;

d) elektronraha direktiivi 2000/46/EÜ[14] artiklis 1 määratletud tähenduses, kui väljastatavale või elektronseadisele paigutatavale summale või lubatud tehingute mahule on kehtestatud madal limiit.

Artikkel 10a

Kui komisjon võtab vastu otsuse lähtuvalt artikli 37 lõike 3 esimesest lõigust, keelavad liikmesriigid asutustel ja isikutel, kelle suhtes käesolevat direktiivi kohaldatakse, rakendada lihtsustatud kliendikontrolli asjaomase kolmanda riigi krediidi- ja finantseerimisasutuste või börsil noteeritud äriühingute suhtes.

3. JAGU

TUGEVDATUD KLIENDIKONTROLL

Artikkel 11

1. Liikmesriigid nõuavad asutustelt ja isikutelt, kelle suhtes käesolevat direktiivi kohaldatakse, lisaks artiklites 6 ja 7 ning artikli 8 lõikes 2 nimetatud meetmetele tugevdatud kliendikontrolli olukordades, millega kaasneb suurem rahapesu oht, ja vähemalt järgmistes olukordades, vastavalt käesoleva lõike teisele, kolmandale ja neljandale lõigule.

Kui klient pole olnud isiku tõendamiseks füüsiliselt kohal, nõuavad liikmesriigid, et asjaomased asutused ja isikud võtavad kasutusele ühe või mitu järgmistest meetmetest:

a) meetmed tagamaks, et kliendi isiku tõendamiseks esitatakse lisadokumente;

b) lisameetmed esitatud dokumentide õigsuses veendumiseks või nende tõendamiseks või kinnituse nõudmine käesoleva direktiiviga hõlmatud asutuselt;

c) et tehinguga seotud esimene makse tehtaks konto kaudu, mis on avatud kliendi nimel mõnes krediidiasutuses.

Seoses piiriüleste korrespondentpangasuhetega teiste liikmesriikide või kolmandate riikide krediidiasutustega nõuavad liikmesriigid oma krediidiasutustelt, et need:

a) koguksid piisavalt teavet korrespondentasutuse kohta, et olla täielikult teadlik korrespondentasutuse tegevuse olemusest ja langetada avalikult kättesaadava teabe põhjal otsus asjaomase asutuse maine ja tema üle teostatava järelevalve kvaliteedi üle;

b) hindaksid korrespondentasutuses rakendatavaid rahapesuvastaseid kontrollisüsteeme;

c) kooskõlastaksid uued korrespondentsuhted oma nõukoguga;

d) dokumenteeriksid mõlema asutuse kohustused;

---

[14] EÜT L 275, 27.10.2000, lk 39.

e) veenduksid laiendatud kasutusõigusega kontode puhul, et korrespondentasutus on tuvastanud korrespondentasutuse kontodele otsest juurdepääsu omavate klientide isikusamasuse ning teostab nende üle pidevat kontrolli ning saab päringu korral väljastada asjakohased kliendiandmed.

Poliitiliselt silmapaistvate isikute osas nõuavad liikmesriigid asjaomastelt asutustelt ja isikutelt, et need:

a) seaksid sisse sobivad riskijuhtimissüsteemid otsustamaks, kas klient on poliitiliselt silmapaistev isik;

b) kooskõlastaksid selliste klientidega ärisuhete loomise oma nõukoguga;

c) võtaksid õigustatud meetmed varanduse ja rahaliste vahendite allikate kindlakstegemiseks või nõuaksid pideva järelevalve korraldamist asjaomase ärisuhte üle.

2. Liikmesriigid keelavad krediidiasutustel luua või jätkata korrespondentpangasuhteid varipankadega või pankadega, mis lubavad varipankadel oma kontosid kasutada.

3. Liikmesriigid tagavad, et asutused ja isikud, kelle suhtes käesolevat direktiivi kohaldatakse, pööraksid erilist tähelepanu rahapesuohule, mis tuleneb anonüümsust võimaldavatest toodetest või tehingutest, ning võtaksid vajadusel meetmeid, mis aitaksid vältida nende kasutamist rahapesuskeemides.

4. JAGU

NÕUETE TÄITMISE USALDAMINE KOLMANDATELE ISIKUTELE

Artikkel 12

Liikmesriigid võivad lubada asutustel ja isikutel, kelle suhtes käesolevat direktiivi kohaldatakse, usaldada artikli 7 lõike 1 punktides a, b ja c sätestatud nõuete täitmise kolmandatele isikutele.

Lõplikult vastutab siiski kolmandat isikut usaldav asutus või isik, kelle suhtes käesolevat direktiivi kohaldatakse.

Artikkel 13

1. Käesolevas jaos on ”kolmandad isikud” asutused ja isikud, kes on samaväärsed artiklis 2 nimetatutega ning kes vastavad järgmistele nõuetele:

a) nende suhtes kohaldatakse ametialase registreerimise nõuet;

b) nad rakendavad kliendikontrolli- ja registreerimissüsteeme, mis on samaväärsed käesolevas direktiivis sätestatutega, ning nende meetmete vastavust käesoleva direktiivi

nõuetele jälgitakse V peatüki 2. jao alusel või nad asuvad kolmandas riigis, mis on kehtestanud käesolevas direktiivis sätestatutega samaväärsed nõuded.

2. Liikmesriigid ja komisjon teatavad üksteisele juhtudest, mille puhul nad leiavad, et kolmas riik ei vasta lõike 1 punktis b sätestatud tingimustele.

Artikkel 13a

Kui komisjon võtab vastu otsuse artikli 37 lõike 3 esimese lõigu alusel, keelab liikmesriik asutustel ja isikutel, kelle suhtes käesolevat direktiivi kohaldatakse, lubada kolmandatel isikutel asjaomasest kolmandast riigist enda nimel kliendikontrolli läbi viia.

Artikkel 14

Kolmandad isikud teevad artikli 7 lõike 1 punktides a, b ja c sätestatud nõuetele vastava teabe viivitamatult kättesaadavaks asutusele või isikule, kelle juurde klient suunatakse.

Vastava päringu korral edastab kolmas isik koheselt asutusele või isikule, kelle juurde klient suunatakse, asjakohased koopiad kliendi isikut tõendavatest ja isikusamasust tuvastavatest andmetest ja muudest kliendi või tegelikult tulusaava omaniku isikut tõendavatest dokumentidest.

Artikkel 15

Liikmesriigid lubavad igal juhul artikli 2 punktides 1 ja 2 ning punkti 3 alapunktides a–d viidatud asutustel ja isikutel tunnistada ja aktsepteerida artikli 7 lõike 1 punktides a–c sätestatud kliendikontrolli korra tulemusi, kui selle on teostanud kooskõlas käesoleva direktiiviga artikli 2 punktides 1 ja 2 ning punkti 3 alapunktides a–d viidatud asutus või isik teises liikmesriigis ja kooskõlas artiklites 12, 13 ja 14 sätestatud nõuetega, isegi kui dokumendid ja andmed, millel need nõuded põhinevad, erinevad nendest, mida nõutakse selles liikmesriigis, kuhu klient suunatakse.

Artikkel 16

Käesolevat jagu ei kohaldata allhangete ega esindussuhete puhul, kui allhanke pakkujat või agenti käsitletakse lepingu põhjal samaväärsena asutuse või isikuga, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi sätteid.

III peatükk

Teatamiskohustused

1. JAGU

ÜLDSÄTTED

Artikkel 17

Liikmesriigid nõuavad, et asutused ja isikud, kelle suhtes käesolevat direktiivi kohaldatakse, suhtuksid ülimalt tähelepanelikult tegevustesse, mille puhul nad peavad eriti tõenäoliseks seotust rahapesuga, eelkõige keerukatesse ning ebatavaliselt suuremahulistesse tehingutesse ning kõigisse ebatavalistesse tehingumallidesse, millel pole selget majanduslikku ega seaduslikku eesmärki.

Artikkel 18

Kõik liikmesriigid asutavad rahapesuga tõhusaks võitlemiseks rahapesu andmebüroo.

Rahapesu andmebüroo on piisavate vahenditega keskne riiklik üksus. Selle ülesandeks on vastu võtta ja lubatud määral küsida, analüüsida ning pädevatele asutustele teatavaks teha finantsteavet, mis käsitleb kuritegeliku tulu kahtlust või mis on nõutav vastavalt siseriiklikele õigusaktidele või määrustele.

Artikkel 19

1. Liikmesriigid nõuavad, et asutused ja isikud, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi sätteid, ning nende juhid ja töötajad näitaksid üles täielikku koostöövalmidust:

a) teavitades rahapesu andmebürood otseselt ja viivitamatult omal algatusel juhtumitest, mille puhul asutus või isik, kelle suhtes käesoleva direktiivi sätteid kohaldatakse, teab, kahtlustab või kui tal on põhjust kahtlustada, et rahapesu on toime pandud või seda on üritatud toime panna.

b) esitades rahapesu andmebüroole selle päringu korral viivitamatult kogu vajaliku teabe kohaldatavates õigusaktides sätestatud korras.

2. Lõikes 1 osutatud teave edastatakse rahapesu andmebüroole selles liikmesriigis, kelle territooriumil teavet edastav asutus või isik asub. Tavaliselt edastab või edastavad vastava teabe artiklis 30 osutatud korras määratud isik või isikud.

Artikkel 20

1. Artikli 2 punkti 3 alapunktis b osutatud notarite ja teiste sõltumatutel juriidilistel ametikohtadel töötajate puhul võivad liikmesriigid määrata asutuseks, keda kõigepealt teavitatakse, rahapesu andmebüroo asemel kutseala isereguleeruva organi. Sellisel juhul näevad nad ette sobivad koostöö vormid selle organi ja rahapesu andmebüroo vahel.

2. Liikmesriigid ei ole kohustatud kohaldama artikli 19 lõikes 1 sätestatud kohustusi notarite, sõltumatutel juriidilistel ametikohtadel töötajate, audiitorite, välisraamatupidajate ega maksunõustajate suhtes teabe osas, mida need saavad mõnelt oma kliendilt või mõne oma kliendi kohta, kui nad selgitavad oma kliendi õiguslikku olukorda või kaitsevad või esindavad kõnealust klienti kohtumenetluses või sellega seoses, sealhulgas juhul, kui nad annavad kohtumenetluse algatamist või vältimist käsitlevat nõu, olenemata sellest, kas kõnealune teave on saadud enne sellist menetlust, selle ajal või pärast seda.

Artikkel 21

Liikmesriigid nõuavad, et enne selliste tehingute sooritamist, mida nad teavad või arvavad olevat seotud rahapesuga, teatavad asutused ja isikud, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi nõudeid, neist rahapesu andmebüroole.

Rahapesu andmebüroo võib siseriiklikes õigusaktides sätestatud tingimustel anda korralduse jätta tehing sooritamata.

Kui on kahtlus, et tehing on seotud rahapesuga, ja kui selle sooritamata jätmine ei ole võimalik või võib takistada võimalikust rahapesust kasu saajate tabamist, teavitavad asjaomased asutused ja isikud rahapesu andmebürood kohe pärast tehingut.

Artikkel 22

1. Liikmesriigid tagavad, et kui pädevad asutused avastavad asutuste ja isikute juures, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi sätteid, inspekteerimiste käigus või mõnel muul viisil asjaolusid, mis võivad olla rahapesu tõendiks, teatavad nad sellest otseselt ja viivitamatult rahapesu andmebüroole.

2. Liikmesriigid tagavad, et seadusega aktsiaturgude, valuutaturgude ja tuletisväärtpaberiturgude järele valvama volitatud järelevalveasutused teavitavad rahapesu andmebürood neile teatavaks saanud asjaoludest, mis võivad olla rahapesu tõendiks.

Artikkel 23

Kui asutus või isik, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi sätteid, või sellise asutuse või isiku töötaja või juht edastab rahapesu andmebüroole artiklites 19, 20 ja 21 osutatud teavet kooskõlas käesolevas direktiivis sätestatud nõuetega, ei käsitleta seda lepinguga või õigusnormidega teabe avalikustamisele kehtestatud piirangute rikkumisena ning asutus või isik või tema juht või töötaja ei kanna selle eest mingit vastutust.

Artikkel 24

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et kaitsta asjaomaste asutuste ja isikute töötajaid, kes teatavad rahapesust kas asutusesiseselt või rahapesu andmebüroole, ähvarduste või vaenuliku tegevuse eest.

2. JAGU

AVALIKUSTAMISE KEELAMINE

Artikkel 25

Asutused ja isikud, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi sätteid, ning nende juhid ja töötajad ei avalikusta asjaomasele kliendile või teistele kolmandatele isikutele, et rahapesu andmebüroole on esitatud teavet vastavalt artiklitele 19, 20 ja 21 või et rahapesuga seoses on või võib olla algatatud uurimine.

Juhtumeid, mil sõltumatutel juriidilistel ametikohtadel töötajad, notarid, audiitorid, raamatupidajad ja maksunõustajad, kes tegutsevad sõltumatutel juriidilistel ametikohtadel töötajatena, püüavad klienti veenda ebaseaduslikust tegevusest hoiduma, ei käsitleta avalikustamisena esimeses lõigus määratletud tähenduses.

IV peatükk

Dokumentide säilitamine ja statistilised andmed

Artikkel 26

Liikmesriigid nõuavad, et asutused ja isikud, kelle suhtes käesoleva direktiivi sätteid kohaldatakse, säilitaksid järgmised dokumendid ja teabe, mida saaks kasutada tõendusmaterjalina rahapesu uurimisel:

(a) kliendikontrolli puhul nõutavate tõendite koopiad või viited vähemalt viie aasta jooksul pärast kliendisuhte lõppu;

(b) ärisuhete ja tehingute puhul tõendusmaterjalid ning andmed, mis sisaldavad originaaldokumente või nende koopiaid, mida võib kohaldatavate siseriiklike õigusaktide kohaselt kasutada kohtumenetluste käigus, vähemalt viie aasta jooksul pärast asjaomaste tehingute teostamist või ärisuhte lõppu;

(c) sularahamaksete puhul vähemalt 15 000 euro väärtuses tõendusmaterjalid ja nende summade vastuvõtmist kinnitavad dokumendid vähemalt viie aasta jooksul pärast sularahamaksete teostamist.

Artikkel 27

1. Liikmesriigid nõuavad, et asutused, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi sätteid, võtaksid oma kolmandates riikides asuvates filiaalides ja tütarettevõtetes kliendikontrolli ja dokumentide säilitamise osas meetmeid, mis oleksid vähemalt võrdväärsed käesolevas direktiivis sätestatud meetmetega.

Kui kolmanda riigi õigusaktid ei taga selliste meetmete võtmist, nõuavad liikmesriigid, et asjaomased asutused esitaksid nõutava teabe oma päritoluriigi pädevatele asutustele.

2. Liikmesriigid ja komisjon teatavad üksteisele juhtudest, mille puhul nad leiavad, et kolmanda riigi õigusaktid ei taga lõike 1 esimeses lõigus sätestatud meetmete võtmist.

Artikkel 28

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et nende krediidi- ja finantseerimisasutused oleksid võimelised vastama täielikult ja kiiresti rahapesu andmebüroo või siseriiklike õigusaktide kohaselt teiste asutuste päringutele selle kohta, kas neil on või on eelnenud viie aasta jooksul olnud ärisuhe teatavate füüsiliste või juriidiliste isikutega ning milline on selle suhte olemus.

Artikkel 29

Liikmesriigid tagavad, et nad oleksid võimelised hindama oma rahapesuvastaste süsteemide tõhusust, tehes täpset statistikat asjaomaste süsteemide tõhususe kohta.

Nimetatud statistika hõlmab vähemalt rahapesu andmebüroole teatatud kahtlaste tehingute arvu, teabe teatamiste järel võetud meetmete kohta ning iga-aastased andmed uuritud juhtumite ning rahapesus kahtlustatavate ja süüdi mõistetud isikute arvu kohta.

V peatükk

Rakendusmeetmed

1. JAGU

SISEKORD, VÄLJAÕPE JA TAGASISIDE

Artikkel 30

Liikmesriigid nõuavad, et asutused ja isikud, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi sätteid, kehtestavad kliendikontrollil, rahapesukahtlusest teatamisel, dokumentide säilitamisel, sisekontrollil, riskihindamisel ja -juhtimisel ning suhtlemisel meetmed ja korra, millest piisaks rahapesuga seotud toimingute ennetamiseks ja takistamiseks.

Artikkel 31

1. Liikmesriigid nõuavad, et asutused ja isikud, kelle suhtes käesoleva direktiivi meetmeid kohaldatakse, võtaksid kohaseid meetmeid oma töötajate teavitamiseks käesoleva direktiivi sätetest.

Nende meetmete raames osalevad asjaomased töötajad spetsiaalsetes väljaõppeprogrammides, mille käigus neid õpetatakse ära tundma võimaliku rahapesuga seotud toiminguid ja antakse juhiseid sellistes olukordades tegutsemiseks.

Kui artikli 2 punktis 3 mainitud kategooriatesse kuuluv füüsiline isik tegutseb oma kutsealal juriidilise isiku töötajana, kohaldatakse käesolevas jaos sisalduvaid kohustusi pigem sellise juriidilise isiku kui füüsilise isiku suhtes.

2. Liikmesriigid tagavad, et asutused ja isikud, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi sätteid, pääseksid ligi ajakohastatud teabele, mis käsitleb rahapesus kasutatavaid teguviise ja kahtlaste tehingute tunnuseid.

3. Liikmesriigid tagavad, et rahapesukahtlusest teatamisele järgneks võimalusel alati õigeaegne tagasiside teatamise tõhususe ning selle tagajärjel võetud meetmete kohta.

2. JAGU

JÄRELEVALVE

Artikkel 32

1. Liikmesriigid tagavad, et valuutavahetusasutused ning usaldus- ja äriteenuste pakkujad peavad oma tegevuse seaduslikuks läbiviimiseks omandama litsentsi või end registreerima ning et kasiinod peavad omandama litsentsi.

2. Liikmesriigid nõuavad, et pädevad asutused keelduksid lõikes 1 osutatud üksustele litsentsi väljastamast või neid registreerimast, kui nad ei ole kindlad, et nimetatud üksuste tegelikud juhid või tegelikult tulusaavad omanikud on selleks sobivad isikud.

Artikkel 33

1. Liikmesriigid nõuavad pädevatelt asutustelt tõhusat kontrolli selle üle, et kõik asutused ja isikud, kelle suhtes käesoleva direktiivi sätteid kohaldatakse, toimiksid vastavalt käesolevas direktiivis sätestatud nõuetele.

2. Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel on piisavad volitused, sealhulgas võimalus teabe hankimiseks, ning piisavad vahendid oma ülesannete täitmiseks.

3. JAGU

SANKTSIOONID

Artikkel 34

Käesoleva direktiivi sätete alusel vastu võetud siseriiklike õigusaktide rikkumise korral kohaldatavad sanktsioonid peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Artikkel 35

1. Liikmesriigid tagavad, et juriidilisi isikuid saaks vastutusele võtta käesolevas direktiivis osutatud dokumentide säilitamise, klientide isikute tõendamise ja kahtlastest tehingutest teatamise kohustustest üleastumise eest, mille on nende huvides toime pannud iseseisvalt või juriidilise isiku organi liikmena tegutsev isik, kes on juriidilise isiku juures juhtival kohal, mis põhineb:

a) õigusel esindada seda juriidilist isikut;

b) õigusel teha otsuseid selle juriidilise isiku nimel;

c) õigusel kontrollida seda juriidilist isikut.

2. Lisaks lõikes 1 sätestatud juhtudele võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et juriidilisi isikuid saab võtta vastutusele, kui lõikes 1 nimetatud isiku puuduliku järelevalve või kontrolli tagajärjel on osutunud võimalikuks, et juriidilise isiku alluvuses olev isik on pannud toime juriidilise isiku kasuks lõikes 1 osutatud õigusrikkumise.

Artikkel 36

Liikmesriigid tagavad, et käesolevas direktiivis osutatud dokumentide säilitamise, klientide isikute tõendamise ja kahtlastest tehingutest teatamise kohustustest üleastumise eest vastutusele võetud juriidilist isikut karistatakse tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate sanktsioonidega, mis muuhulgas hõlmavad järgmist:

a) trahvid;

b) riikliku toetuse keelamine;

c) äritegevuse keelamine ajutiselt või alatiselt;

d) kohtuliku järelevalve alla võtmine;

e) sundlõpetamine.

VI PEATÜKK

Rakendus- ja muutmismeetmed

Artikkel 37

1. Selleks et võtta arvesse tehnilisi edusamme rahapesuvastases võitluses ja tagada käesoleva direktiivi ühtne kohaldamine, võtab komisjon artikli 38 lõikes 2 osutatud korras vastu järgmised rakendusmeetmed:

a) Artikli 1 lõikes 2, artikli 3 punkti 2 alapunktides a ja d ning punktides 5, 8, 9, 10, 11 ja 12 esitatud määratluste tehniliste aspektide selgitamine;

(b) üksikasjalike eeskirjade kehtestamine madala rahapesuriskiga olukordade kindlakstegemiseks kooskõlas artikli 10 lõigetega 1, 2 ja 3;

(c) üksikasjalike eeskirjade kehtestamine kõrge rahapesuriskiga olukordade kindlakstegemiseks kooskõlas artikliga 11;

(d) üksikasjalike eeskirjade kehtestamine selliste olukordade kindlakstegemiseks, mille puhul artikli 2 lõike 2 alusel on õigustatud käesoleva direktiivi kohaldamata jätmine teatavate ettevõtete suhtes, mis teostavad finantstoiminguid harva või väga piiratud mahus.

2. Komisjon kohandab artikli 38 lõikes 2 osutatud korras artikli 2 alapunktis f, artikli 6 punktis b, artikli 9 lõikes 1 ja artikli 10 lõike 2 punktis a nimetatud summasid, et võtta arvesse inflatsiooni.

3. Komisjon võtab artikli 38 lõikes 2 osutatud korras vastu otsuse, kui leitakse, et kolmas riik ei vasta artikli 10 lõike 1 punktides a, b või c või artikli 13 punktis b sätestatud tingimustele või et kolmanda riigi õigusaktid ei taga artikli 27 lõike 1 esimeses lõigus nõutud meetmete võtmist.

Artikkel 38

1. Komisjoni abistab rahapesu vältimise komitee, edaspidi “komitee”.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatut.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtajaks kehtestatakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

VII PEATÜKK

Lõppsätted

Artikkel 39

Kolme aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist ning seejärel vähemalt iga kolme aasta järel koostab komisjon käesoleva direktiivi rakendamise aruande ning esitab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 40

Direktiiv 91/308/EMÜ tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitletakse viidetena käesolevale direktiivile ja neid tuleb lugeda lisas toodud vastavustabeli kohaselt.

Artikkel 41

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt [märkida kuupäev pärast ühe aasta möödumist käesoleva direktiivi jõustumisest]. Nad edastavad kõnealuste õigusnormide teksti ning kõnealuste õigusnormide ja käesoleva direktiivi sätete vastavuse tabeli viivitamatult komisjonile.

   Kui liikmesriigid need õigusnormid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 42

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 43

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, […]

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
eesistuja	*eesistuja*

LISA

VASTAVUSTABEL

Käesolev direktiiv	Direktiiv 91/308/EMÜ
Artikli 1 lõige 1	Artikkel 2
Artikli 1 lõike 2 punktid a–c ja e	Artikli 1 punkt C
artikli 1 lõike 2 punkt d	
Artikli 2 lõige 1	Artikli 2a lõige 1
Artikli 2 lõige 2	Artikli 2a lõige 2
Artikli 2 lõike 3 punktid a, b ja e–g	Artikli 2a lõiked 3–7
Artikli 2 punkti 3 alapunktid c ja d	
Artikli 3 lõike 1 punkt 1	Artikli 1 punkt A
Artikli 3 lõike 1 punkti 2 alapunkt a	Artikli 1 punkti B lõige 1
Artikli 3 lõike 1 punkti 2 alapunkt b	Artikli 1 punkti B lõige 2
Artikli 3 lõike 1 punkti 2 alapunkt c	Artikli 1 punkti B lõige 3
Artikli 3 lõike 1 punkti 2 alapunkt d	Artikli 1 punkti B lõige 4
Artikli 3 lõike 1 punkti 2 alapunkt e	Artikli 1 punkti B lõige 2
Artikli 3 lõike 1 punkt 3	-
Artikli 3 lõike 1 punkt 4	-
Artikli 3 lõike 1 punkt 5	Artikli 1 punkt D
Artikli 3 lõike 1 punkt 6	Artikli 1 punkti E esimene lõik
Artikli 3 lõike 1 punkt 7	Artikli 1 punkti E teine lõik
Artikli 3 lõike 1 punkti 7 alapunkt a	-
Artikli 3 lõike 1 punkti 7 alapunkt b	Artikli 1 punkti E esimene taane
Artikli 3 lõike 1 punkti 7 alapunkt c	Artikli 1 punkti E teine taane
Artikli 3 lõike 1 punkti 7 alapunkt d	Artikli 1 punkti E kolmas taane
Artikli 3 lõike 1 punkti 7 alapunkt e	Artikli 1 punkti E neljas taane

Artikli 3 lõike 1 punkti 7 alapunkt f	Artikli 1 punkti E viies taane ja kolmas lõik
Artikli 3 lõike 1 punkt 8	-
Artikli 3 lõike 1 punkt 9	-
Artikli 3 lõike 1 punkt 10	-
Artikli 3 lõike 1 punkt 11	
Artikli 3 lõike 1 punkt 12	-
Artikkel 4	Artikkel 15
Artikkel 5	_
Artikli 6 punkt a	Artikli 3 lõige 1
Artikli 6 punkt b	Artikli 3 lõige 2
Artikli 6 punkt c	Artikli 3 lõige 8
Artikli 6 punkt d	Artikli 3 lõige 7
Artikli 7 lõike 1 punkt a	Artikli 3 lõige 1
Artikli 7 lõike 1 punktid b–d	-
Artikli 7 lõige 2	-
Artikli 7 lõige 3	-
Artikli 8 lõige 1	Artikli 3 lõige 1
Artikli 8 lõiked 2 ja 3	
Artikkel 9	Artikli 3 lõiked 5 ja 6
Artikli 10 lõike 1 punkt a	Artikli 3 lõige 9
Artikli 10 lõike 1 punktid b–c	
Artikli 10 lõike 2 punkt a	Artikli 3 lõige 3
Artikli 10 lõike 2 punkt b	Artikli 3 lõige 4
Artikli 10 lõike 2 punkt c	Artikli 3 lõige 4
Artikli 10 lõike 2 punkt d	
Artikkel 10a	

Artikli 11 lõike 1 esimene ja teine lõik	Artikli 3 lõige 11
Artikli 11 lõike 1 kolmas ja neljas lõik	-
Artikli 11 lõiked 2 ja 3	-
Artikkel 12	-
Artikkel 13	-
Artikkel 13a	
Artikkel 14	-
Artikkel 15	-
Artikkel 16	-
Artikkel 17	Artikkel 5
Artikkel 18	
Artikkel 19	Artikli 6 lõiked 1 ja 2
Artikkel 20	Artikli 6 lõige 3
Artikkel 21	Artikkel 7
Artikkel 22	Artikkel 10
Artikkel 23	Artikkel 9
Artikkel 24	-
Artikli 25 esimene lõik	Artikli 8 lõige 1
Artikli 25 teine lõik	
Artikli 26 punkt a	Artikli 4 esimene taane
Artikli 26 punkt b	Artikli 4 teine taane
Artikli 26 punkt c	-
Artikkel 27	-
Artikkel 28	-
Artikkel 29	-
Artikkel 30	Artikli 11 lõike 1 punkt a

Artikli 31 lõike 1 esimene lõik	Artikli 11 lõike 1 punkti b esimene lause
Artikli 31 lõike 1 teine lõik	Artikli 11 lõike 1 punkti b teine lause
Artikli 31 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 11 lõike 1 teine lõik
Artikli 31 lõige 2	Artikli 11 lõige 2
Artikkel 32	
Artikkel 33	
Artikli 34 lõige 1	Artikkel 14
Artikli 34 lõige 2	
Artikkel 35	
Artikkel 36	
Artikkel 37	
Artikkel 38	
Artikkel 39	Artikkel 17
Artikkel 40	
Artikkel 41	Artikkel 16